Sähköisen viestinnän palvelulain uudistus

Ulkoasiainvaliokunta 9.9.2020

Ylijohtaja Laura Vilkkonen

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

SVPL: Mistä kyse?

- Sähköisen viestinnän palveluista annettu laki (SVPL, ent TYK) on käytännössä sähköisen viestinnän ja audiovisuaalisen median tärkein lainsäädäntökehys (yht 352 §:ää).
- Laki sisältää sääntelyä muun muassa:
  - *Verkkotoimiluvista ja taajuuksien käytöstä;*
  - *Telemarkkinoista ja huomattavasta markkinavoimasta, velvollisuuksista, telekaapelien ja tukiasemien sijoittamisesta;*
  - *Audiovisuaalisista palveluista ja radiosta, mm. radion ja TV:n ohjelmistoluvista, esteettömyydestä, markkinoinnista, eurooppalaisista ohjelmista;*
  - *Internetyhteyksien ja puhelinpalveluiden yleispalvelusta;*
  - *Kuluttajan oikeuksista viestintäpalveluissa;*
  - ***Tietoturvasta ja viestinnän luottamuksellisuudesta***
  - *Vaaratiedottamisesta*

Lakimuutoksen tausta

- Viestinnän sääntely on varsin pitkälle harmonisoitua EU-tasolla.
- Muutoksen taustalla onkin kaksi 2018 lopussa voimaan tullutta, lakiin laajoja muutoksia vaativaa EU-direktiivimuutosta:
  - ”Teledirektiivi” (EU1972/2018) ja
  - Audiovisuaalisia mediapalveluita koskevan direktiivin muutos (EU1808/2018)

- **Lisäksi tehdään joitakin merkittäviä muutoksia myös puhtaasti kansallisista lähtökohdista.**
- Lain uudistusta valmisteltu 2019 alusta lähtien.
- Direktiivien implementoinnin määräajat 19.9.2020 (AVMS) ja 21.12.2020 (tele).

Valmistelusta

- Valmistelussa tavoitteena ollut laaja avoimuus ja näkemysten kerääminen.
- Hankkeella ollut sidosryhmistä koostuva seurantaryhmä.
- HE-luonnos oli lausunnoilla 20.11.2019-16.1.2020. Yhteensä 95 lausuntoa. Verkon kriittisiä osia koskeva sääntely omalla lausuntokierroksellaan.
- Esitys käsiteltiin lainsäädännön arviointineuvostossa, joka antoi erittäin hyvää palautetta valmistelusta ja vaikutusarvioinneista
- OKV:n erityistarkastus perusoikeuksien ja perustuslain huomioimisesta.
- Kuthanek käsitteli 17.3.

SVPL ja hallitusohjelma

- Esitys liittyy myös pääministeri Marinin hallitusohjelman strategiseen tavoitteeseen elinvoimainen Suomi.
- Hallitusohjelman mukaisesti tavoitteena on toimiva viestintä ja tiedonvälitys sekä kuluttajansuojan korkean tason turvaaminen. Sisältää kirjauksia mm. yleispalvelusta.
- Lakimuutoksen tavoitteena mm. viestintäverkkoinvestointien sekä 5G-käyttöönoton edistäminen, kuluttajien aseman turvaaminen.

Viestintäverkon kriittisiä osissa käytettävät laitteet

Osana ehdotusta täytäntöönpannaan tammikuussa 2020 valmistunut 5G:n turvallisuutta koskeva EU:n keinovalikoima (toolbox)

Ehdotetut pykälät valmisteltu yhdessä LVM/SM/UM/PLM ja sidosryhmien kanssa.

244 a § - Viestintäverkon kriittisissä osissa käytettävät laitteet

- Viestintäverkkolaitteita ei saa käyttää viestintäverkon kriittisissä osissa, jos on painavia perusteita epäillä, että laitteen käyttäminen vaarantaisi kansallista turvallisuutta tai maanpuolustusta
  - Säännöstä sovellettaisiin myös taannehtivasti nykyisiin viestintäverkkoihin.
- Säännöstä sovellettaisiin myös elintärkeiden toimintojen kannalta keskeisiin yleiseen viestintäverkkoon liitettyihin erillisverkkoihin.
- Liikenne- ja viestintävirasto voi määrätä laitteen poistettavaksi:
  - Omasta aloitteestaan tai ulkopuolisen tahon aloitteesta
  - Kansallisen turvallisuuden ja maanpuolustuksen vaarantumisen arvioinnissa keskeisessä roolissa ovat sisäasiain-, puolustus- ja ulkoasiainhallinto
- Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkempia määräyksiä viestintäverkon kriittisten osien määrittelystä.

244 b § Verkkoturvallisuuden neuvottelukunta
301 a § Korvaus poistettavaksi määrätyistä laitteista

- Neuvottelukunta arvioi kokonaisvaltaisesti kansallisen turvallisuuden toteutumista viestintäverkoissa
  - Edustettuna keskeiset hallinnonalat sekä keskeisten teleyritysten edustajat ja edunvalvojat
  - Neuvottelukunnalla mahdollisuus mm. antaa suosituksia viestintäverkkojen turvallisuudesta
- Viestintäverkon omistajalla tai muulla haltijalla oikeus täyteen korvaukseen, jos poistettavaksi määrätty viestintäverkkolaite on otettu käyttöön ennen lain voimaantuloa
  - Korvauksen voi saada myös lain voimaantulon jälkeen käyttöön otetusta viestintäverkkolaitteesta, jos poistomääräyksen taustalla olevaa olosuhteiden muutosta tai muuta syytä ei ole voinut kohtuudella ennakoida.

Kiitos!

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ